

Reglukhum tamtak a khuma: Hi taka hin a rengzia an entir a ni. Renghai Reng, Hruaituhai Hruaitu a ni ti entirnan renglukhum tamtak a khum a ni.

Irhming irziak ama bana tute'n a omzia inhriat loi: Jisua irhming dang dang ei hmu. Irchâng 11a khan lamomna le Diktaka, ti ei hmu a, irchâng 13a Pathian Thu tin ei hmu noka, irchâng 16a khan Renghai Reng le hruaituhai Hruaitu, tin ei hmu nok a ni. Hi niloiin, irhming tute'n lan hre loi ala nei a ni. Jisua'n tute'n inhriatloi irhming a nei sika hin tute'n a chungu thu annei theiloi, tina nile iam a om a ni.

19.13 Songkol irfual, thisen kop chit an nghâka: He thu hi Isaia 63:2-3a khan a lei insîr tamtok taka, khataka anlang dan khan chu a hmumak ralhahi thisen a ni. A hmumak ralhahi chu a doia, grep ra sôm angin annihai chu a sôma, an thisen kha a tukirvo a kai a ni.

Hi taka khom hin khaanga omzia chu a nei a, a hmumak ralhahi an hne sikin a puana an thisen a kai angin iam a om a ni. Khannisianlan, Kristan a hmumak ralhahi an hneh dan chu ama thisen suakin an hneh ani sikin ama thisena irtuam angin iam a om a ni.

Pathian thu: Hi hi Reng Jisua irhming inkhat a ni (Joh 1:1). Mihriamin an lungrila an ngaitua le an thiltumhai chu an chongbaia a suaka, kha kha 'thu' a nia, khaang dênin Pathian lungril le tum dân murdi khom Krista-a khan a zuangin lang a ni. Khasikin Krista chu 'Pathian thu,' a hong nita a ni.

Mihriam lungril thuin a suak angin; Pathian lungril an lang chu Krista khan.

19.14 Irvân sepaihai khan an zuia: Mi irthianghai mani, vântîrtônhai mani ni'an ti. Anni chu fôm chekhlâng irbelin, sakor ngoi chungu chuangin sakor chungu chuangpa chu an zui a ni. Puan irnêm chekhlâng le fâi tak an sil kha, "sintho'n dik a ni," ti in entirna a ni.

19.15 A baia irthokin khandai ngaihtak a hong suaka: A baia irthoka thu suak chu, mi sualhai inhek irhmang hrang tina a ni. Jisua thu-in thil a thotheizia entirna nia ati. Raltukfam hmang loiin thuin nam murdi inhne ati, tina anin iam a om.

Thir khianghrolin raija rêt ta: Hi taka hin a thu suak chu tute'n hnol ngam loi leh indanglam theiloi a ni dan an entir a ni.

Hi bung sînga hin, "Babulon kho roinpui, irnênga notizuar nu," chu arhniam tak sika van hla roipui tak, Halleluia thunon chu kin hmu a ni. Hi notizuar nu hi a hong siat irhmang tir tir sikin Pathian mihai kha an hong sa tir tir hrang a ni taka, khasikin Krista kuanga hruai khom zoro, Belrate dongma neina nikhua chu a hong tung hrang angin an lang tak a ni.

1. Kha zoiin chu : Babulon asiat hnunga chu, tina nile arhoi a ni.

Mipui tamtakhai : Mipui zon tamtôktak, tina a ni. Hi mipuihai hi saninzokhai ni an ti. Saninzokhai khan Pathian chu dik takin roi arêl sikin le, martarhai thisen phuba kha a lak tak sikin an inpâk a ni.

Halleluia etc: Hi hi an hla sak chu a ni. A bung 18:20-a mi irthianghai chu lom hranga an fui kha, hi ang hin an hong hek tak a ni.

"Halleluia" ti hi Hebrai chong a nia, "Rengpa chu inpak roi," tina a ni.

19. 2 A roirelnahai khom a dikin a ifel a ni : Hi tak hin notizuar chungu a roirel kha a iti tak nia ti. Notizuarnu kha asan dengintheitira om kha dikin a ifel a ni tin van mihai khan an lei ihuaisan a ni. A mihai ta hranga phuba a lak an khan an lei insap a ni.

Notizuar : Babulon.

Irneng insiat ngainu : Bung 14:8-a uain in intir anga insir hai, 18:3-a uain in anga insir hai, 18:23-a a milak anga insir hai hi thiltum irang nei ang a ni. A irchutirna khan nam murdi suala a hruai inlut ving, tina a ni.

19. 3 Meikhu kha kumtuangin chung tiang : Hi hi senkhatin chu Halleluia hla irzom ang khan an insapa. "A khu" ti hi Babulon kho khu kha nia ata. A bung misa 18:18-a "a kang meikhu kha hmu'n/thirin," tin hmu theiin a om a ni.

19. 4 Upa somhni minlihai le thilhring minlihai : Hi thua hin bung 4: 4-6 hrilfiana kha en roh. Upa somhni minlihai chu koiindang aiôtu an nia, thilhring minlihai chu Pathian thil siam murdi aiôtuhai an ni. Hi taka hin Babulon insiat om chu a dik an ti hrai sikin Pathian roirêlna chu an pompuia, chubai an mûk a ni. Kha ang khan Koiindanghai murdi le Pathian thil siam murdi khomin Babulon kho râm tir tir chu an lom sabak a ni.

19.6 Haleluia, Rengpa ei Pathian ... khan roi a rêl ta:

Hi ang taka an hong khêkin a lei ngaituhai inhriat danin chu mipui tamtak hnukirhai angin mani, tuitâk irhai angin mani, khonripui irhai angin mani, an lei inhriata, a roiinpuizia chu nêng thilsiam hin thekhin zoi theiloi a ni.

Roi a rêl ta: Babulon khopui chung a phuba lak thu hi an ti ni ati.

An lomna hi Babulon kho siat thu vai hi niloiin Belrate dongma nei zoro a hong naih tak sik khom hin a ni.

19.7 Belrate dôngma nei zoro a ni ta: Hi thu hi Mathaia 22:2-10; 25:1-10 khan sei takin a lei hril a. Paula khomin Efesi 5:22-32 ah khan a insir in fel viata, hi hmuna hin insir infel ual nokin a om a ni.

Belrate dôngma chu, Johana'n Thuphuang 21:2-a khan, "Jerusalem Thar," a ti a, Paula'n Galatia 4:26-a khan chu "Chungtiang Jerusalem," tin irhming an pêla, Efesi 5:23-a rek khan chu "Koiindang," tin a om a ni.

A zoro thua chu mihriam ngaidanin chu lakan tena la hong tung hrang ni ati. Babulon kho roiinpui kha a siat ving hnunga Koiindanghai chu an la irsiam chak hrang a ni. Pathianin chu a bul ata a mong dênin hmu zoi thei sikin hi taka hin a om irphut chak angin an insir a ni.

19.8 Puan irnêm, fâitak le irtêk tak a sil hrangin pêk a ni:

Koiindanga mimalin thil a thosân chu Koiindang hmel insatu a ni ngaia, khasikin hi taka hin khang mi irthianghai thiltho kha puan irnêm tak, irtêk tak le khan a thekhin a ni. Kha zoiin, a Rengpa'n a kuang a hruai tena chu fâitakin a om ta hrang a ni. Notizuarnu kha puan senduk le seninlân a irbel ata, khannisian, Belrate dôngma rek chu puan zai irnêm tak le irtêk tak le khan a irbel hrang a ni. Hi taka an danglam dân khom hi irsinsia thei a ni. Vân roiinpuina le irthiangna changtuhai chu a thar hlokin an irvo ngai a ni.

19.9 Belrate irneina hruiathea fialhai: Belrate dôngma chu Koiindanghai hi a ni tin ei ti taka. Krista le a Koiindanghai irzom khomna tak tak chu an irneina ni kha nia ta, khataka chang hranga fiala om hai chu lamtuhai hi an ni. Atun hin irneina ni chu a dên tak mo? Krista le a Koiindang chu an irzom khom tak tak ta mo?

19.10 Chubai mûk hrangin a ke bula kin boka "hiang

hin chu tho no roh," Hi taka Belrate irneina zoro zuang inpuangtu vântîrtôn hi Johana khan Pathian chubai mûka mûk hrangin a tuma. Tianlai khan chu vântîrtôn hi Pathian thu choiin an zuang inlân ngaia, a lei irtongpuituhai khomin bokkhupin chubai an lei mûk ngai a. Johana hin khang kha insapin mani, chubai a lei mûk tuma; khannisian vântîrtônin ama chubai mûk a dik loizia insîrin, Pathian vaih hi chubai mûk hrang ani, a ti ta a ni.

Hi thua hin Thuthung Thar hnunga chu Pathian vaih ti loiin chu tu khom chubai mûk hrang phal a niloi zia, a nirchutir a ni. Vântîrtôn mani, Mari mani, Petera mani, Johana mani tukhom chubai mûk hrang an ni loizia a nirchutir a ni.

Thutak Jisua inpuang kha thu'nsîr theina irtha a ni: Hi ang hin Mizo chonga Bible irhleta chu a ni, 'Jisua inhriatîrna thu hi thu'nsîrna irtha a ni'. Hi thu omzia hi inhriatthiam intak a nia. Bung 22:9 thu le hin en irkop inlân, a omzia ni hrang tak anga om chu hi ang hin a ni. Nang le kei chu Jisua thu midanghai kuanga inhriattirtu ei nia, thu'nsîrna irtha khom hmunkhat nei eini. Khasikin chubai nini mûk hrang bik khom ni maunga, asan chu sintho hmunkhat eini sikin, a tina a ni.

19.11 Irvân irhong ki hmua: "Irvân irhong" tihi Thuthung Thara hin a tam oka. Math 3:16; Joh 1:51; Tirtion 7:56 kha en sa roh.

Sakor ngoi le a chung a chuang: A ngoi chu hnena in en-tirna a nia, a chung a chuang chu inhnetu a ni nile arhoi. Hi thua hin insinsiana inkhat a hong inlang chu, sakor ngoi kha ei hmu hnunga, izing thilthotheina a hong liana, drakon hai, sakol sen hai, notizuar hai ei hmua, sakor ngoi le a chung a chuang thal choi khan an hnehai zoi ta mani? tin ei ti thei a ni.

Khannisian atuna hin notizuar kha arhniamta tin ei inhriat hnunga an hnetu kha roiinpui takin, sakor ngoi chung a chuang Iamomna le Diktaka, an iti kha enhoi le roiinpui takin a hong inlang tak a ni. Mi iamom a nia, mi diktak khom a ni, a doihai murdi kha doi inruk an nia, a insiathai murdi khom kha insiattin ruk an ni. A roirêl murdi khom kha a felin a dik ving ngai a ni.

20.8 Rammual pumpuia nam tin inthekindarhai: Rammual hi kil minlia zôl angin ngaitua a ni (cf. 7:1; Isaia 11:12; Ezek 7:2). Irnêng kil milia namhai chu Goga leh Magog hai hi nin an hril a ni.

Gog le Magog: I Chro. 5:4-a khan Goga chu Semaia nâipa nin an hril a. Ezek. 38:2-a khan Gog chu Magog ram reng, Rosh leMeshek le Tubal hruaitu tak nin hril inlang a ni. Ezek. 38:1a khan Goga le Magog chu hruaitu inhni angin an hril ngai a. Khasikin Gog le Magog hi Pathian Koiindang doitu inhnung tak hranga hril a ni.

Irdoina: Rammual irdoipui inhnungtak, rammual hek tôn a la om hrang a ni. Hi hi Armegadon irdoina le khan arang a ni.

20.9 Irnêng pumpui an dâp zitin: Irnêng pumpui an dâp, ti hin sualin rammual hmun tin a fang suak ving an entir a ni.

Mi irthianghai kul le khopui indet: Hi taka kul le khopui tihi hmunkhat a ni. Koiindang, iamtuhai om khômna entirna a ni.

Mi irthianghai riak bûk kha irvâna irthokin mei zuang tak a ta arhualtuhai kha a kâng irhmanghai hrang a ni.

20.10 Diabola kha kâta kâng meidîla: Pathian ram doitu chu Sahrânghai, Deipu dolhai, Diabolahai chu mei dîla paiin an hrem an ini hrang a ni.

20.11-15 Roirêlna nikhua: Hi hi Kristianhaiin rammual hek tika roirêl nikhua roiinpui a la om hrang ei hril ngai kha a nia. Hi taka hin kum sâng roirêl dân hi ei pom dan thu chu a ni. Kum sâng roirêl hi irtha lam thu annin chu hi khom hi ni thei a, taksa lam a ni khomin hi hi a ni zoi thei a ni.

20.11 Rêngtoihmun vâ: Hi hi Pathian rengtoihmun roiinpui, roirêlna toihmun chu a ni, irchâng 4-na mihai le khan irang mahai. “Vâr tak,” ti hin arthiangzia le a felzia an entir a, a chung a toipu felzia le irthiangzia chu an entir zel a ni. A chung a toipu hi Pathian nâipa Reng Jisua ni a ti. Irnêng le irvân hi boi irhmang a ta: Isaia 51:6; Matt 24:35; II Peter 3:10-na hai hi ei ennin chu irnêng tak hi a la boi hrang angin anlanga, kha anga iam khom an om a ni.

20.12 Mithihai a lian a chinhai: Mi murdi an thoi nôka,

Pathian ninginmur inrikna chu grep sômna khur: Hi hi a phuba a lak dan hrang chu an entir a, 14:19 hrilfiana kha en inla, a hmumak ralhahi chu a sirphahai hrang a ni.

19.16 A puan le a malpuia khan: A puana khan, “Renghai Reng, Hruaituhai Hruaitu,” ti a an irziak hin Reng tak tak a nihzia an entir a, a malpuia irziak hin mihriam nâipa a nihzia an entir a ni.

19.17 Nisa-a khin vântîrtôn ngîr: Nisa-a khin vântîrtôn ngîrin a hmua, vântîrtôn khan va vuang murdi Pathian hruaithe roiinpuetak irhîl hrangin a fialhai a ni.

19.18 Renghai hme, sepai ulianhai hme : Hi taka Pathian hruaithe le irchâng 9-a Belrate inneina hruaithe hi danglam ok a ni. Hi taka mi a ifialhai chu vânlazôla va vuang murdi annia, an hruaithe chu, reng hme hai, sepai ulian hmehai, mi hrat hme hai, sakor chung chuang mi hmehai, suak le suak niloi hme hai an ni. Hihai hin mana khan Sakol/Sahrâng kuang ata an thilthotheinai kha an laka, Belrate leh a hnungzuituhai kha an isirpha leh an inriangtir hai a ni. Hi anga mi ruak hme hai hi iamnotuhai ruak ni hrangin iam a om a ni.

19.19 Sahrâng doi hrangin an irbûm ki hmua: Hi hi Armagedon irdoina eiti ngai kha a ni. Sahrâng le nênga rêng hai le an sepaihai khan sakor chung a chuang lamom le Diktak an tih pa kha, an idoi hrang a ni. Hi irdoina hin a sâna siat irkhel tung hrang a ni ti inhriat pumin vânlazôla vuang va murdi hai an sa/hme fa hrangin an ikoi bûk khom a ni. Hi irdoina hi satna le sualna irdoi, thutak le milak irdoi, Krista le Beliala irdoina a ni ual tak a ni.

19.20 Sahrâng kha an chela: Hi taka Sahrâng le deipu dol an ti hai hi bung 13a ei hmu saihai kha an nia, kha bung hrilfiana kha en inlan. Hi taka hin an tuarna le hremna kha a hong tung tak a ni. Hi hi Krista sakho doituhi siat dân hrang an entira, Thuthung Hlui laia Sodom le Gomora khuahai meiin voikhata a ikâng angin Belrate hmumak ralhahi hremna kha a ina hrang a ni.

19.21 A bâia khandai suaka khan an sâta: Sahrâng le deipu dolhai ti loiin chu, mi danghai chu mei dîla pai thu insîr maka, Belrate bâia ata suak khandai khan a isât thathai hrang anni. Hi tak

BUNG-20

Hi bung sũaga hin kum sũag roirêl chungchâng a hong suakna bul tak a nia. Hi thu hi irngainuam tak khela khom thu intak tak a ni. Kum sũag roirêl chu iam dân chithum a oma.

1) **Pre-millennialist hai**, iam dânin chu Krista a zuang nok tika Kristian lei thi takhai hong thoi an ta, hring dama la om hai chu indanglamin hong om an ta, boruaka khin Rengpa irthokpui hrangin lâk kaiin om an ta (1 Thes 4:17); irnênga Krista le kum sũag roi an rêl hrang a ni. Kha zoi hnunga mithi danghai hong thoi an ta, roirêlna inhnung tâk hong ni zoi zel a ti, an ti a ni.

2) **Post-millennialist hai**-in chu kum sũag roirêl zoiah Krista chu zuang hrangin an iama. Kum sũag roirêl chu Thurchi Sa'n ram-mual pumpui a inhne hrilna niin an iam.

3) **A-millennialist hai** iam dânin chu kum sũag roirêl kha tekhnin thu ang nin an iama. Jisua dam lai leh a zuang nôkna irkar hrilna nin an iam. Thoinokna misa chu suakintharna sual thina rengata thoinokna, nin an iam.

Kum sũag roirêl hi omzia inhre'nfel zoi thei zat nimaka, khannisian, Kristianhai dengingtheia tuanghai irtha'ngamna hrang nin anlang a ni. Khaanga a ni khomsian, Johana hin Jisua zuang nôk hrang thu hi iam pumin, kristianhai dengingtheiin an iom mai hrang ni maka, zalenna kôl chu a la hong vâ ngêt hrang a nia, zoro sôtak sũag, kum sũagkhat lai, rammual roirêltu an la ni hrang a ni, tin dengingtheia tuanghai irtha'ngamna hranga nile arhoi a ni.

20.1 Khurmongboia châbi le thirhrui: "Khurmongboi" thu hi bung 9:1 hrilfiana kha en roh. Khurmongboi kha châbi le inhong hrangtu chu vântîrtôn kha a nia, Pathianin itinrênga thu a nei tin inlang a ni.

20.2 Dragon kum sũagkhat hranga khit: 'Dragon' ti hi 'mirul' tina a ni. 'Diabola' ti hi Setana irhming inkhat, milaka mi hrilinsiattu, tina a ni. 'Setana' tihih hmumak râlpa tina a ni.

Hi kum sũagkhat hi irsêlna bul tak chu a ni. Kum sũagkhat Setan khithiara aom sũagin sual inthemnahai hi om tano nia, chinlei chungga hin hoitakin Reng Jisua le roirêlin om an ti, tina nile

hek zoi le ni a ti. 'Zoro sôtnote' a ti hi idorten mo tih chu inhriat nimaka. Kum sũagkhat hrangin Krista le roirêl ni a ti. Hi hi Koiindanghaiin, "kum sũag roirêl," eiti ngai kha a ni. Hi taka hin machia ngaidan chi dang dang insîra om tak kha ngaitua bel sa eiti.

20.4 Krista leh roirêlin om an ta: "An hnetu ka chu reng-toihmun kôla intoitir ki ti," (3:21) tin Reng Jisua'n a inkung ang khan, martarhai irtha chu Reng Jisua kôla, rêngtoihmuna khan toi an ti. Reng Jisua'n ama hnungzuituhai le khan roirêl a inkung angin (Math 19:28), roirêl pêkin om an ta, Reng Jisua leh kum sũagkhat roirêlin om ta an ti.

Krista leh kum sũag roirêl, tih imo a omzia? Martarhai chu hek ual noni haia, hek nekin taituanin Krista leh roi an la rêl hrang tina mani, Kristianhai kha dengingtheiin that ni khom sianlan, zalenna nikhua chu ala hong inlang hrang a nia, kum tamtak sũag rammual roirêltu an la ini hrang a ni, tina mani nile iam aom a ni.

20.5 Mi danghai: Mi danghai tih chu iamloi thitakhai nin iam a om.

Thoinôkna masa tak: Martarhai irtha Krista kuanga an om kha mithi hong hring nôk angin a hril a, kha kha thoinokna masa tak chu a ni, a ti nin an lang. Iamtu hai irtha Krista kuanga an irngam kha thoinokna masa ni a ta, thoinokna inhnung chu mi murdi Krista roirêlna mâna ngîra thân ata thoinokna kha ni a ti.

20.6 Thi hnina: Irchâng 14-na le 21:8-na hin, Thi inhnina chu meidîla pai thâk an ni, a tia, a fel thok thok a ni. "Thoinokna masa," chu irtha lam thu mani, taksaa thoinokna mani khom chu a ni. Thoinokna masa chang takhai chu thiam chang tak annia, hremhmuna (mei dîla) fe hrangin an chung thu rêl nita noni.

Pathian le Krista Ochaihai ni an ta: Thi hnunga rammual ochaihai chu innang tano nihaia, hi damlai rammual chungchang hrang nile hin arhoi ual a ni.

20.7 Kum sũagkhat ar vei hnunga chu: Hi hi hnuai ram thil mani vân ram thil mani inhriatthiam an tak khak a. Hnuai ram thil anin chu, rammual hek tôna sôtnote sũag Setana chu insua ni a ta, rammual a hek leh Krista zuang nôkna khan a hong phâk nok

21.10 Irtha'n tâng irsâng a ni fepuia: Vântîrtônin tâng lianpa, irsâng tak khan a hruai tak tak tina niloiin, “Rengpa Nikhua khan Irtha'n ki lei om,” (1:10) ti ang khan, inlârna khan a lei hmu lok, tina a nin iam a om. Bung 1:10 hrilfiana kha en sa roh.

Jerusalem ... irvân ata zuang chum: Vân khopui kha irnênga a zuang irson, tina nile arhoi a.

21.11 Pathian roiinpuina neiin: Jerusalem thar chu Pathian omna kua a ni sikin a roiinpuia a ni, tina ni a ti.

21.12 Kulpui irsângtak a neia: A kul irsânga hin hrung a ni zia an langtira, Pathian enkol khopui a ni tin inhriat thei a ni. A kul irsâng lam khom irchâng 17-a khan ei hmu a, tong 144 a ni. Kul roiinpuia tak, irsâng tak, lungflu sa tak le irkham a ni a, a roiinpuia tak a ni.

Mikot sômhleihni a neia: Hi kul hi kil minli omin arhoi a, a kul bang tina khan mikot a om ving a ni. Kha kha an rêngin sômhleihni a ni.

Vântîrtôn sômhleihni: Mikot tina khan vântîrtôn an ngîr senga, an rêngin sômhleihni an nia, khopui kha hrung a ni zia an entir a ni.

21.13 Mikothaia khan: Mikothaia khan Israel nam sômhleihni irhming a chuanga, Ezekiela 48:31-34 a hril dân chu -

Nisua tiang : Josefa, Benjamina, Dan

Nitâk tiang : Gad, Asera, Naftalia

Sim tiang : Simeona, Isakara, Zebulun

Hmar tiang : Reubena, Juda, Levia a ni.

Hi hi Numbers 2-na khan Israel panam tinhaiin Pathian Biak buk vela riakbuk an kuar dân thu pek le khan irang siai maka, tetûk inlân, sa ti.

Israelhai hi Pathian nam inthang an ni a, irtha lampanga Israel in an entir a, khasikin hi khopui hi mikothaia hin an irhming a chuang seng a ni.

21.14 Lungphûm sômhleihni a neia: Hi lungphûm irhming hai hi irchâng 19-20 tiang khan ei hmua, lung man tam chi ngot an ni. “Belrate tirtônhai irhming a chuanga,” a ti sa. Khahai kha Apostolhai an ni, Thuthung Thar a bul phuttu, Koiindang lungphûm chu an ni.

[12]

21.15 Ni chongpuitu khan a choia: “Ni chongpuitu,” a ti hi irchâng 9 a vântîrtôn kha ni a ti, hi khopui irzatzia hi inhriatna

irziak khomna bu a ni. Hringna bu ipharin om sian khom, hringna bua irhming chuanghai chu roi an rêl khumhai hrang tina ni maka. Hi taka roirêl khumhai hrang hi hringna bua an irhming a chuang loi fel uala an hmu theina hrangin an iphar a ni.

An sintho ang takin roirêl pêkin om an ta: Saninhringna changloi hai khom hi an thitho ang takin rêl khum ni an ti tin, hi taka hin ei hmu thei a ni. Saninhringna changtuhaiin chu an thitho ang takin lomman chu hmu ning an ti.

20.13 Tuikhanglian khan: Tuikhanglian tak taka hin mi tamtoktak an thi taka, hi roirêlna nikhua roiinpuia hin tuikhangliana irthokin hong suak an ta, rengtoihmun vâroiinpuia matona khan an ngîr hrang a ni, tin ti thei a ni.

Thina le mithi kua khan: ‘Thina’ tihi chu irtha lam tina a nia, “Mithi kua” chu mithi kua irkul mikot, Jisuan Petera kuang a ti (Mat 16:1) ang kha a ni.

20.14 Thi hnina: Thi hnina chu taksa thina kha a ni a, hi taka hin chu iamtu le iamloituhai kha thuhmun eini. Pathian chang loa hringa kha hremhmun a ni, kha kha ‘thi inhnina’ a ni.

20.15 Hringna lekhabua an irhming chuang loi: Taksa dana i ang khomin fel khom sianlan hringna bua an irhming a chuang non chu saninhring an ini ual loi, hremhmuna fe mai hrang an ni zel a ni. Saninzok ni theina hrangin tukhom a fel om thei mahaia, lungkhamna sikin, hringna bua irhming irziakhai vai saninhring an i ni hrang a ni.

BUNG-21

Hi bunga hin Koiindang sattirkip thurchi ei hmu a ni. A'rnêng doi kha a dâi taka, Sahrâng hai, notizuar hai, deipu dolhai, an irhniam ving taka, Setan ngêi khom meidîla pai thâkin a om tâk a ni. Krista anlal taka, kum sâng roirêl khom kha arzoi taka, Pa Pathian kuanga ram a pêk hrang chu a tung taka (I Kor. 15:24-25 en roh). Koiindanghai chu a roiinpuia thei ang dorîn, a phuta Pathian

[9]

21.1 Irvân thar le irnêng thar ki hmua: Johana hin iam loituhai meidîla pai thâk a hmu zoi chu, iamtuhai chu irnêng thar le irvân thara, Jerusalem thara an lut thu a hmu nôk a ni. Atuna irnêng le vân hi taituan hrangin chukzoi maka, irnêng thar leh irvân thar siam a nang a ni.

Isaia 65:17-a khan, “Irngai ro, irvân thar le irnêng thar ki siam ta, matona thilhai a hek zoi ta, inhriat mai ni ta no ni,” tih a ni a. Enoka lekhabu 45:4-a khan, “Irvân khi siam thar ki ta, taituan satvurna le vâra siam ki ti; irnêng khom hi siam thar ki ta, satvurna siam ki ti,” ti a ni sa (Barclay). Irvân milui siamin thar le irnêng milui siamin thar vai ni loiin, irvân thar le irnêng thar a ni. Iamtu-haiin vânram kai ei tumna hi ni ngêt hrangin iam a om.

Irvân masa le irnêng masa: Atuna ei omna irnêng le irvân eiti hi ni a ti.

Tuikhanglian: Tianlai khan tui puia inzin vel kha asan ichi om tak a ni a, asan chu chart le compass hmangrua nei mahaia. Khasikin, irnêng thara khan chu tuikhanglian om ta loi hrangin ansîr khom a ni thei.

21.2 Khopui Irthiang, Jerusalem thar: Judahaiin Jerusalem chu, khopui irthiang, an ti ngai a. Rammuala Jerusalem a om angin vâna khom Jerusalem thar om hrangin an iam a ni. Tirko Puala'n, “Chung tiang Jerusalem chu suak ni mahai, kha kha ei nu hi a ni” (Gala 4:26), a ti kha. Irvân thara khan Jerusalem thar a om a, irvân thara irthokin irnêng thara zuang chumin ki hmu a ni.

Irnêng thar le irvân thar hi einin vân ram eiti a, kai ei tumna khi ni ngêt a ti; Jerusalem thar chu vân khopui kha ni a ti (21:10).

Moiin a pasal don hrangin: Jerusalem thar irtungzia leh moizia chu irneinaa moi irvo en hoi le khan a tetûk a ni.

21.3 Rengtoihmuna irthokin hnukirhai: Hi hi Pathian rengtoihmun ni a ta, thu bul itinreng hong suakna chu a ni. A thanga thu ei ihmuhai khu hnukirhai hongin puang suak, Koiindang famirkip zoroa om dân hrang a ni.

Pathian in (bôk): Hi hi Koiindanghai chu an ni a, atunlaia Koiindang om dân pangngai ang kha niloiin, Koiindang hi Pathian omna ang bê a ni a; khannisianlan سوالنا sikin koiindang le irpol tak tak thei maka, atun hin chu **☩** mumak ralhain hnehai ving tak sikin, Pathian omna in a ni thei tak a ni ta.

21.4 An mit ata mitirthi murdi: Thina hai, beidongna hai, chapna hai, natna hai a om ta no ni, mittui tâkna om ta no ni a, mitirthi chu huaiinfai a ni ta.

Thil miluihai kha a boi zoi ta: Hi hi irnêng milui le irvân milui a boi thu kha ni a ti. Atun chu irnêng thar le irvân thar a ni tak sikin om dân thar ving a ni ta, om dân milui, thil masahai kha a boi tak a ni.

21.5 Thil tinrêng ki siam inthar ta: “Thil tinrêng,” tia hin irnêng thar le irvân thara khosak/lêng dân hrang murdi kha a huap sa a ni. Atuna om dân ang hi a ini hrang ni maka, om dân thar ving a ini hrang a ni.

Irziak roh: “Irziak roh,” titu hi tumo a ini kha, a' rziak hrang chu imo ni ni? A titu hi vântîrtôn mani, irvâna irthoka hnukirhai mani a ni. A' rziak hrang chu thil itinrêng siam thar a ni thu hi a ni tak a ni. Bung 10:4-na khan chu khopui irhai thu puang kha irziak loi hrang, a ti a, hi taka hin chu irziak hrang a ti a ni.

21.6 Arzoi tak: Thil siam thar chu a' rzoi tak, a tinar an lang.

A bul le a mong chu ki ni: Thil tinrêng bul le mong a ni. Pathian chu thil itinrêng a bul le a mong a ni, tina a ni.

Hringna tuikuang: Hi hi tekkin thu nile arhoi a, hringna taituana hringna kha a nuam murdin Jisua an iamin chu manboiin hmu thei an ta, ti thu a hrilna a ni. Jisua kha hringa khur chu a ni a, min ama kha an iam tina hringna chu an chang zoi thei, tina a ni.

An hnetuhaiin chu: “An hnetuhai,” a ti hi rammual سوالنا le themna tinrêng inhnetu, tina ni a ti.

21.8 Mi thâidôphai, iamloihai: Hi irchânga a hrilhai hi soal puitling tak an ni vinga, Reng Jisua iam loiin Pathian inhuat tak, mei dîla pai thâk inruk ving an ni.

21.9 Vântîrtôn sarilai inkhat: Hi pa hi 17:1-a notizuar irhmutirtu kha ni a ti. Ama hi berbu sari choihai laia inkhat a ni a, tu berbu mo a ini ti chu inhriat thei nima. Apostol kuanga khan notizuarnu kha a arhmufeltir ang khan, Belrate khom kha inhre infeltir hrangin an entir a ni.

Moi, Belrate dôngma: Moi chu Jerusalem thar hi nin an

zuang hrang a ni taka, zoro tômtê ei nei sùng hin irletin Reng Jisua iam ei ti u, tina mani nin iam a om a ni.

22.12 Ki izuang zôizel hrang: Kristian dengitheina tuang-hai hrangin, “Irngai roh! Ki izuang zôizel hrang tâk kêng! mitin an sintho ang senga pêk hrangin lômman ki kuang a om. Kei Alfa le Omega, a maton tak le a hnungkhôn tak, a Bul le a Mong ki ni,” tin Reng Jisua chongbai an hongin hriattin chu irtharngamna roiinpui tak ni a ti.

An sintho an senga pêk hrangin: Thuthung Thar irchutir dâna chu saninhringna hi chu a man boia pêk a nia, lômman rek chu sintho irphu ang zela pêk a ni, tin a ni ngaia. Thuphuanga hin thiltho ang taka pêk ti hi asan a uar a ni (2:10 en roh).

22.13 A Bul a Mong: Itinrêng a bul le itinrêng a mong (top), itinrêng chungâ roirêltu a ni.

22.14 Irsûk infâihai: Jerusalem thara lût thei hrang le a mikot kôla Hringna Thing rah fa thei hrangin chu Belrate thisena irsûkinfâi a nang a ni. Irsûkinfâi omzia chu Reng Jisua iam, Reng Jisua Saninhringtua pom, Reng Jisua thisen chu an sualhai a ngai-dam thei hranga suak a ni tia iamtu, ni a ti. Hringna Thing rah fâk le Hringna Tui buang ti chu omzia hmunkhat, saninhringna om, taituan hringna nei, vânram kâi, Pathian kuanga taituana om, tina a ni a ti.

22.15 Pên tiang khan.... an om an ti: Pên tianga om ti le meidîla om (21:5) ti hi thuhmun a ni. Thiam loi changhai, saninhring loi hai, hremhmuna fehâi tina a ni. Meidîla om hranghai chu mi dô theihai, iamloihai, mi intiromhai, mi that hai, milim biak hai kha an ni. “Uihai,” a ti hi, “intirom, porinche,” tina a ni.

22.16 Kei, Jisua’n, ki zuang tîr: Koiindanghâiin thil omzia an inhriata an buai nona hrangin, Reng Jisua’n a vântîrtôn hmangin a zuang insîrtir a ni. Vântîrtônin inlârna hmangin Johana an hriattir a ni.

Davidâ bulpui le a’rchi: Reng Jisua kha irtha tiang thua khan chu Davidâ bulpui a nia, (5:5 en roh), taksa tiang khan chu Davidâ irchi a ni.

21.16 Khopui chu: A dung, a khang, arsâng lam irang vinga irhual a nia. Arzat dan chu a dung mel 1500, a khang mel 1500, arsâng lam mel 1500 a ni. Kilometer inchu a dung km 2400, a khang km 2400, arsang lam km 2400 a ni. A hnuai phêk irzat dân hrang chu sq. km 5,760,000 a ni. Arsang tiang panga km 10 a hin chadan khat ni sian la, chadan 240 a om thei a, km 100 khela chadan om sian la, chadan 24 om thei a ti. Atuna rammuala mihriam murdi hi chadan khata ei inleng thei ving a nia, chadan iza mo a la rong hrang ngaitua ta roh.

21.17 Kulpui kha arkhî nôka: A khopui sùng kha arkhî zoi le a kul arkhî nôka, tong 144 a ni, kha kha feet 216 a ni.

21.18 Khopui kha rângachak ... siam: Pathian khopui siam a ni a, ama felna le irthiangna entirna hrangin rângachak irthiang kha a hmang a ni.

21.19 Lungphûmhai kha lunglu mantam chi tinrênga irvô a ni: Kulpui lungphûmhai kha lung mantam chi dang dang 12-a irvô a nia. Hi hin Koiindanga mizia dang dang om khom hai hi Pathian Koiindang roiinpuina a ni, tin an entir a ni.

21.22 Tempil (biak in reng reng hmu ma unga): Irnêng Jerusalem roiinpuina chu Tempil a ni a, vân Jerusalem roiinpuina rek chu Biak In om loi kha a ni. Kuta siam Biak In om maka, kuta siam loi Biak In tak tak kha a om a ni.

21.23 Rengpa roiinpuina khan a êla: Vân rama chu vân siam chop, nisa le tha le arsi hai om ta no nia, siam niloi vâk tak, Pathian le Belrate roiinpuina khan a i êl in vâk hrang tak a ni.

21.24 Nam tin a vâra khan: Thurchi Sa vâra khan nam tin an rêng hai le an la lût hrang thu a hrilna a ni.

Irnênga rêng haiin a roiinpuina khan lut an ti: Rêng ni pumin Reng Jisua an iam thei a, Koiindanga a kop thei a, vânram an kai thei a, tina ni a ti.

21.25 A mikothai khan sùn sôtin arhonga: Vânrama chu sùn le zân om ta no sîkin, itiklai khomin a kul mikothai chu ar hong mai hrang a ni. Hi taka hin a nuam pu murdi itiklai khomin an lût thei mai, tin an langtir a ni (cf. Lk 14:15-24).

21.26 Nam tin roiinpuina le chôirsângna chôiin: Nam

kâi an ta, tina ni le arhoi. Nam tin hin zia ei nei senga, ei zia sa le ei sakhua arzom non chu, sakhua khan detthei ngai mak me, an ti.

21.27 Thil porinche: Thil porinche ei tin chu, sakhua thila thil irthiang loi, thil intirom hai kha a ni. Vân rama chu Thurchi Sa le irhme loi thil ite lak lût theiloi hrang tina a ni.

Vân rama kâi hranghai chu Reng Jisua iamtu hai, Belrate hringna bua irhming irziakhai vaih an ini hrang a ni. Thuphuang bua hin vâna saninhringhai irhming irziakna bupui, Belrate hringna bu, a om angin a hril a ni.

BUNG-22

Hi bung hi, irchâng 1-5 hi chu bung 21 le a la'rzom zel a, Jerusalem thar kho hoizia hrilfiana a la ni mai a, irchâng 6-21 rek hi chu a bu pumpui kaikhomna a ni.

22.1 Hringna tui dung: Ivadung inkhat Pathian khopui an lômtir ngaia (Sam 46:6), Biakbuka irthokin vadung a zuang luang suak a (Ezek 47:1), Jerusalem ata tuihring a hong suaka (Zak 14:8) ei hmu a. Hi anga deipuhai leisîrlôk hi a hong tungin ta angin Johana hin a hmu ni a ti. Hringna tui chu Irtha Irthiang entirna a ni theia (Joh 7:38-39). A hong suakna chu Pathian le Belrate toihmun ata a ni sikin, Irtha Irthiang, Pa le Naipa ata zuang suak, ti le hin arang a ni.

22.2 Hringna thing: Hi khom hi Deipu Ezekielâ leisîrlôkna, "Ivakamhai khan thingkung chi tinrêng mông a ta, thatin rah a ta, a hna chu indamna ni a ti (Ezek 47:12), ti kha a hong tung tak ni a ti. Jerusalem thar tuallai taka Hringna ivadung luangin theng a ta, ivakama khan Hringna Thing, tha tina chi dang dang 12 a rah a oma, a hna chu nam tin damna a ni. Hringna thing chu Irtha Irthiang entirna ni a ta, a hna le a rahai khom kha Irtha Irthiang sintho le ra entirna ni a ti.

22.3 Pathian khomâksâm rêng rêng om ta no ni: Ram-muala sual a lut irphuta a khan, a'rput lût tu mirul kha khosâl tongin a om a (Gen 3:14), irnênga thilsiam tinrêng khom khosâl tongin an om sa (17), Kaina khom khosâl tongin a om a (Gen 4:11), Dan thuhnuai omhai murdi khom khosâl tongin an om, ti a ni sa (Gal 3:10).

ta no ni a. Pathian le Belrate toihmun a om ta hrang a ni sikin dik takin, fel takin, lungthung takin roi a rêl hrang a ni a, thil saloi rêng rêng chu an lût thei hrang ni ta maka.

22.4 Arhming an michala chuang sa a ti: Reng Jisuan hnetuhai kuanga a inkung kha a hong tung ta a ni (3:12). Thuthung Hluia khan ochaihai michala vaih, "RENGPA TUM," tin arziak ta a ni (Exod 28:36-38). Jerusalem thara khan chu mi murdi chala, 'Pathian tum/pol,' tin a chuang ta hrang a ni. Hi taka hin iamtu murdi ochai nina an entir a ni.

22.5 Zân mo ta no nia: Vânrama chu sîn le zân om ta no nia, taituan kua a vâ ta angin, nisa, tha, arsi innang ta no ni (21:23 en roh).

Taituanin roi rêl ta an ti: Kum sâng roirêl kha chu a thumahuai ang a nia, hi taka hin chu itinrêng taituan hmun a tung ta hrang a nia, hi khopui luatuhai chu Krista roirêlpuituhai an ini hrang a ni.

22.6 Hi thuhai hi iam a omin a idik a ni: "Hi thuhai," a ti hi a bu pumpui sînga thuhai kha a tina a nia. "Iam a omin a idik," hi hi Thuphuang bu'n a thu namngêt dân a ni.

Thil hong tung zôi hranghai: Hihai hi a bu pumpui sînga thuhai hi a nia, Johana zoro lai khan la tung loi, a la hong tung hrang thuhai a ni. Thuphuang bu-a khom khan hi ang hin a iphut a ni kha (1:1 en roh).

22.7 Ki izuang zôi zel hrang tâk kêng: Jerusalem Thar roiinpui le inditom tak thurchi a hril zoia, kha hmuna iamtu hai hruai lût hrangin Reng Jisua a izuang nok hrang thuin a in mong a ni. Johana hin iamtu dengintheina tuanghai infuina thuhai, irchuna thuhai, irthangamna thuhai, a mong dena Krista hranga iamomhai, taituan rama hruai inlûthai hrangin Krista chu a zuang zôizel hrang, a itina a ni.

22.8 Kei Johana: Bung 1:1-na, "A suak Johana kuang a zuang inhriattira," ti a ni. Bung 1:9-na, "Kei Johana, nin urêngpa," ti a nia. Atun, "Kei Johana, hi thil murdi hmupu," a ti nôka. Lekhabu inkhat irhming voithum lai a hril inlang a hin, Apostol Johana ngêt kha ni a ti, tin iam a om a ni.

22.17 Irtha le moi khan: Moi chu Koiindang a nia, Koiindanghai laia khan irtha'n sin a tho mai a, kha khan Rengpa kuang, "Hong roh," a ti a ni.

A ni lo leh, Irtha Irthiang le Koiindangin mi murdi Thurchi Sa iam hrangin a fialhaia, a nuam nurdi hong roi, hringna tui hi man boiin hong buang roi, tin a fialhai ni a ti.

22.18 Hi lekhabua lei hril: Hi lekhabua thuhai hi a hong tung mana leiinsîr suak a ni sikin leihril lokna a ni. Pathian thiltum le inlârna le zoro hek insîr suakna a ni sikin a kôikipin a dik a ni a, belsa hrang innang ta loi a ni. Khasikin a paitu mani, belsatu mani, an puang suaktu khom a lei doia anin chu a ituang hrang, a itina a ni.

22.19 Hringna thing le khopui irthiang: "Hringna thing," chu Reng Jisua entirna a ni a, "Khopui irthiang," chu Koiindanghai entirna a ni sa. Hringna thing khom, Khopui irthiang khom taituana om hrang a ni sikin kha taka dongtum nei loi chu thil irkhêltak tuang a ti.

22.20 Amen, zuang ta roh, Rengpa Jisua: Irchâng 17-na khan moi chongchaina, "Hong ta roh," a tia, a samnan khan, Rengpa khan, "Ki izuang hrang tâk kêng," a zuang ti a; hi taka hin Koiindanghaiin, "Amen, zuang ta roh, Rengpa Jisua," tin an sam nôk a ni.

22.21 Reng Jisua lungkhamna: Hi hi lekhabu irziaktu chong a ni a, Thuthung Thar bu hi lungkhamin an mong tir a ni. Koiindanghai kuanga Reng Jisua lungkhamna le satna a omin chu a sa hrang a ni. Thuphuang bua a thu tângpui chu sualna leh satna irdoi thua hin Reng Jisua lungkhamna Koiindanghaia a omin chu inhnetu an ini ngêh hrang a ni.

#####